

Positionpaper voortgang Wet deregulering beoordeling arbeidsrelaties (Wet DBA)

AAN
Vaste Kamercommissie voor Financiën

AFKOMSTIG VAN
CNV, Maurice Limmen, voorzitter

DATUM
29 november 2016

STATUS
Ter informatie

BETREFT
Rondetafelgesprek Wet deregulering beoordeling arbeidsrelaties (Wet DBA)

Ten behoeve van het rondetafelgesprek over de Wet deregulering beoordeling arbeidsrelaties (Wet DBA) wil ik u graag de volgende punten meegeven over hoe het CNV aankijkt tegen de voortgang van de Wet DBA, de ontstane onrust hierover en de voorgestelde maatregelen door de staatssecretaris van Financiën in zijn brief van 18 november jl.:

1. Het CNV betreurt de onrust die er is ontstaan rond de Wet DBA. Zeker waar het gaat om échte zelfstandige ondernemers die vrezen dat hun broodwinning in gevaar komt. Daar waar de uitvoering van de Wet DBA beter kan, moet dat gebeuren. Daarbij dient aangetekend te worden dat een gedeelte van de onrust komt van werkgevers die weten dat ze in strijd met de regels gebruik maken van schijnzelfstandigen.
2. Het CNV staat achter het doel van de wet DBA; het tegengaan van schijnzelfstandigheid door naast de opdrachtnemer ook de opdrachtgever aan te spreken op de aangegane arbeidsrelatie.
3. Het tegengaan van schijnzelfstandigheid is noodzakelijk om een race naar het putje op de arbeidsmarkt te voorkomen. Het CNV staat voor een arbeidsmarkt waar werkenden weer elkaars collega's kunnen zijn en niet elkaars concurrenten. Er moet een einde komen aan de concurrentie op kosten van arbeid. Daarom is het ook noodzakelijk dat zzp'ers even goed verzekerd zijn als werknemers. Op die manier kunnen zij ook gebruik maken van het sociale vangnet als het misgaat.
4. Nu de Wet DBA in werking is getreden, is het cruciaal dat deze ook wordt gehandhaafd om te voorkomen dat werkgevers weer achterover kunnen gaan leunen. Juist nu er signalen zijn dat - zoals in de bouw - de Wet DBA wel degelijk positief uitpakt en werkgevers weer mensen in vaste dienst aan het nemen zijn. Het CNV wil daarom een handhaving conform de formulering hieromtrent in brief van 18 november jl. van staatssecretaris Wiebes. Daarin gaf de staatssecretaris aan dat "kwaadwillenden" wel zouden worden aangepakt met ingang van 1 mei 2017. Als kwaadwillend is gedefinieerd diegene die "opzettelijk een situatie van evidente schijnzelfstandigheid laat ontstaan of voortbestaan, omdat hij weet - of had kunnen weten - dat er feitelijk sprake is van een dienstbetrekking (en daarmee een oneigenlijk financieel voordeel behaalt en/of het speelveld op een oneerlijke manier aantast)." Dat gaat dus veel verder dan de uiterst beperkte vorm van handhaving zoals door de staatssecretaris aan de Eerste Kamer mondeling is toegelicht op 22 november jl.

5. Het rapport van de Commissie Boot over (Model)overeenkomsten in het kader van de Wet DBA biedt goede handvatten om de onduidelijkheden die er worden ervaren op te lossen. De commissie doet bruikbare suggesties voor criteria die bij de toetsing vooraf en achteraf toegepast kunnen worden. Zo geeft de commissie bijvoorbeeld aan dat de lange duur van een contract en het verrichten van werkzaamheden die behoren tot de 'corebusiness' van het bedrijf wijzen in de richting van een dienstbetrekking. Voor het toevoegen van deze handvatten is er, zoals de commissie terecht stelt, geen wijziging van het arbeidsrecht noodzakelijk. Het CNV roept de politiek op de suggesties van Boot serieus te nemen.
6. Het CNV neemt nadrukkelijk afstand van de suggestie dat het huidige arbeidsrecht "uit 1907" zou stammen en daarom niet meer zou aansluiten op de huidige werkelijkheid van de arbeidsmarkt. De rechtspraak heeft natuurlijk sinds die tijd niet stilgestaan en met alle jurisprudentie is de definitie van de arbeidsovereenkomst en zelfstandig ondernemerschap nader ingevuld. Op basis daarvan is een nadere invulling van de wet DBA mogelijk en daarvoor hoeft er geen enkele wet gewijzigd te worden.